Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0148

Kontrola stosowania prawa Unii Europejskiej w latach 2023, 2024 i 2025

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie kontroli stosowania prawa Unii Europejskiej w latach 2023, 2024 i 2025 (2025/2016(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 2 i 3,

– uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 18 grudnia 2000 r.,

– uwzględniając Europejski filar praw socjalnych z 17 listopada 2017 r.,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z 25 lipca 2024 r. w sprawie kontroli stosowania prawa Unii Europejskiej: sprawozdanie roczne za 2023 r. (COM(2024)0358),

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z 21 października 2025 r. pt. „Roczne sprawozdanie ogólne na temat upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów z 2025 r.” (COM(2025)0871) oraz roczne sprawozdania komisarzy europejskich z września 2025 r. w sprawie postępów w zakresie upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów w 2025 r.,

– uwzględniając swoją rezolucję z 23 listopada 2023 r. w sprawie kontroli stosowania prawa UE w latach 2020, 2021 i 2022[1],

– uwzględniając swoją rezolucję z 9 czerwca 2016 r. w sprawie otwartej, efektywnej i niezależnej administracji Unii Europejskiej[2] oraz zawarty w niej wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu

---

1 Dz.U. C, C/2024/4229, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4229/oj.

2 Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 126

Europejskiego i Rady w sprawie otwartej, efektywnej i niezależnej administracji Unii Europejskiej,

– uwzględniając swoją rezolucję z 22 listopada 2023 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie cyfryzacji i prawa administracyjnego[3];

– uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne z 13 kwietnia 2016 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa[4],

– uwzględniając komunikat Komisji z 21 maja 2025 r. pt. „Jednolity rynek: nasz europejski rynek wewnętrzny w niepewnym świecie. Strategia na rzecz prostszego, płynniejszego i silniejszego jednolitego rynku” (COM(2025)0500),

– uwzględniając komunikat Komisji z 11 lutego 2025 r. pt. „Razem ku odważniejszej, prostszej, szybszej Unii” (COM(2025)0045),

– uwzględniając komunikat Komisji z 11 lutego 2025 r. pt. „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania” (COM(2025)0047).

– uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 14 lipca 2023 r. pt. „Stocktaking report on the Commission working methods for monitoring the application of EU law” [Sprawozdanie podsumowujące metody pracy Komisji w zakresie kontroli stosowania prawa UE] (SWD(2023)0254),

– uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 28/2024 pt. „Egzekwowanie prawa UE”,

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z 28 sierpnia 2025 r. pt. „Prostsza i szybsza Europa”[5]:

– uwzględniając sprawozdanie Maria Draghiego z września 2024 r. pt. „The future of European competitiveness: A competitiveness strategy for Europe” [Przyszłość europejskiej konkurencyjności: strategia konkurencyjności dla Europy],

– uwzględniając sprawozdanie Enrica Letty z kwietnia 2024 r. pt. „Much more than a market” [Znacznie więcej niż rynek],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

---

3 Dz.U. C, C/2024/4215, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4215/oj.

4 Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

5 Dz.U. C, C/2025/4414, 29.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4414/oj.

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Petycji,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A10-0037/2026),

A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 2 TUE proces kształtowania prawa UE opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka; mając na uwadze, że jednolite, spójne i skuteczne stosowanie prawa UE we wszystkich państwach członkowskich jest niezbędne do osiągnięcia celów UE, zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku oraz utrzymania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; mając na uwadze, że wiarygodność UE na zewnątrz zależy od jej zdolności do zapewnienia pełnego przestrzegania tych wartości i zasad wewnątrz UE;

B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 4 ust. 3 TUE oraz art. 288 i art. 291 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej na państwach członkowskich spoczywa główna odpowiedzialność za transpozycję, stosowanie i wdrażanie prawa UE w sposób prawidłowy, harmonijny i terminowy; mając na uwadze, że zasada lojalnej współpracy pociąga za sobą odpowiedzialność za ułatwienie realizacji zadań UE i powstrzymanie się od podejmowania wszelkich środków, które mogłyby zagrażać osiągnięciu celów Unii; mając na uwadze, że przepisy UE są skuteczne, o ile z jednej strony są przetransponowane w sposób terminowy, pełny i prawidłowy, a z drugiej strony są one odpowiednio stosowane w krajowych ramach prawnych przez państwa członkowskie, co jest konieczne, aby zagwarantować wszystkim obywatelom UE korzyści płynące z polityki UE, w tym ochronę ich praw podstawowych, oraz równe warunki przedsiębiorstwom na całym rynku wewnętrznym; mając na uwadze, że w tym kontekście egzekwowanie prawa UE ma kluczowe znaczenie dla utrzymania równych warunków działania między państwami członkowskimi;

C. mając na uwadze, że jakość, jasność, spójność i dostępność prawodawstwa Unii stanowią zasadniczy warunek wstępny jego transpozycji i stosowania w sposób prawidłowy, skuteczny, terminowy i pełny. mając na uwadze, że złożoność, nakładanie się aktów, rozbieżne definicje i niejednoznaczne sformułowania zwiększają ryzyko opóźnień, rozbieżnej interpretacji i niskiego poziomu przestrzegania; mając na uwadze, że przepisy prawa UE powinny być formułowane w sposób jasny, racjonalny i możliwy do transpozycji pod względem technicznym, tak aby umożliwić państwom członkowskim, obywatelom i przedsiębiorstwom zrozumienie i stosowanie ich praw i obowiązków wynikających z prawa UE oraz powoływanie się na nie; mając na uwadze, że postęp technologiczny, w tym sztuczna inteligencja (AI), stwarza nowe możliwości usprawnienia procesu tworzenia prawa, monitorowania, oceny zgodności oraz komunikacji z obywatelami i

przedsiębiorstwami, pod warunkiem że ich stosowanie regulują przejrzyste, etyczne i zapewniające bezpieczeństwo danych ramy;

D. mając na uwadze, że postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, a także inne mechanizmy promujące wdrażanie i przestrzeganie zapewniają, że nieterminowa lub niepełna transpozycja, lub niewłaściwe stosowanie prawa UE przez państwa członkowskie nie wpływa negatywnie na obywateli UE ani na unijne przedsiębiorstwa; mając na uwadze, że terminowe i konsekwentne wszczynanie przez Komisję postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego stanowi uzupełniający środek służący zapewnieniu zgodności z prawem UE; mając na uwadze, że preferowanym przez Komisję sposobem rozstrzygania postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wydaje się dialog z organami krajowymi, a nie stawianie państw członkowskich przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE), co Komisja postrzega jako środek ostateczny; mając na uwadze, że w 2016 r. pracując nad sprawami i skargami dotyczącymi uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, Komisja postanowiła priorytetowo traktować najpoważniejsze naruszenia prawa UE, które znacząco wpływają na interesy obywateli i przedsiębiorstw; mając na uwadze, że w 2017 r. Komisja po raz pierwszy zastosowała to nowe, bardziej ukierunkowane podejście;

E. mając na uwadze, że konsultacje publiczne oraz oceny skutków ex ante i ex post stanowią podstawowe narzędzia rzetelnego, skutecznego, odpowiedzialnego i przejrzystego procesu stanowienia prawa;

F. mając na uwadze, że petycje i skargi kierowane do Parlamentu stanowią cenne źródło informacji na temat niedociągnięć i luk we wdrażaniu prawa UE na szczeblu krajowym oraz mogą przyczyniać się do kontroli prawidłowego stosowania i transpozycji prawodawstwa UE przez państwa członkowskie we wszystkich obszarach polityki; mając na uwadze, że znaczna liczba petycji dotyczy wdrażania prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska, ochrony praw podstawowych oraz poszanowania praworządności i demokracji; mając na uwadze, że taki wkład obywateli dostarcza cennych informacji na temat rzeczywistego stosowania prawa UE i powinien być systematycznie wykorzystywany w praktykach kontrolowania i egzekwowania prawa;

G. mając na uwadze, że coraz więcej petycji kierowanych do Parlamentu dotyczy praw i bezpieczeństwa dzieci i nastolatków w środowisku cyfrowym, w szczególności ryzyka niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego; mając na uwadze, że petycje dotyczą niedociągnięć w ochronie dzieci w szerszym ujęciu, w tym bezpieczeństwa w internecie i dostępu do służb odpowiedzialnych za ochronę dzieci; mając na uwadze, że

składający petycje często zwracają uwagę na utrzymujące się niedociągnięcia oraz powtarzające się naruszenia we wdrażaniu prawa Unii przez państwa członkowskie w tych obszarach, co wskazuje na potrzebę wzmocnionego nadzoru oraz terminowych działań następczych;

H. mając na uwadze, że Komisja niestety nie opublikowała rocznego sprawozdania w sprawie kontroli stosowania prawa UE za 2024 r., zrywając tym samym z praktyką stosowaną od ponad 40 lat, bo od 1983 r.;

I. mając na uwadze, że w sprawozdaniu ogólnym Komisji na temat upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów z 2025 r. położono silny nacisk na inicjatywy w zakresie uproszczenia; mając na uwadze, że nacisk ten należy zrównoważyć równie szczegółową analizą wdrażania i egzekwowania; mając na uwadze, że bez nadzoru ze strony Komisji oraz skutecznego i sprawnego egzekwowania przez nią przepisów transgraniczna działalność gospodarcza oraz swobodny przepływ osób, towarów, kapitału i usług w UE mogą być poważnie utrudnione; mając na uwadze, że Komisja powinna podjąć działania w zakresie egzekwowania prawa, aby gwarantować wszystkie prawa wynikające z prawa UE, w szczególności prawa człowieka; mając na uwadze, że skuteczność i wiarygodność prawa UE zależą od jego zdolności do zapewniania wymiernych korzyści społecznych, środowiskowych i gospodarczych wszystkim obywatelom i regionom, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że nikt nie zostanie pominięty w stosowaniu przepisów UE; mając na uwadze, że zasada kontroli parlamentarnej działań Komisji, w tym działań Komisji związanych z kontrolą stosowania prawa UE, ma zasadnicze znaczenie, aby zapewnić demokratyczną rozliczalność wobec obywateli UE i wzmocnić zaufanie publiczne do instytucji UE;

J. mając na uwadze, że liczba zamkniętych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego drastycznie spadła z 1 030 w 2023 r. do 535 w 2024 r.; mając na uwadze, że liczba otwartych postępowań wzrosła z 1 461 w 2023 r. do 1 493 w 2024 r.; mając na uwadze, że liczba nowych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wzrosła z 528 w 2023 r. do 567 w 2024 r.; mając na uwadze, że jeśli chodzi o 2025 r., wstępne dane obejmujące okres od 1 stycznia do 31 lipca 2025 r. wskazują, iż zamknięto 345 postępowań, natomiast 1 559 pozostawało aktywnych; mając na uwadze, że dane są albo niepełne, albo jeszcze niedostępne, bądź też nie zostały opublikowane na stronie internetowej Komisji; mając na uwadze, że w latach 2023, 2024 i 2025 dziedziną polityki, w której toczyło się najwięcej postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, była niezmiennie ochrona środowiska; mając na uwadze, że w 2023 r., za tym obszarem polityki, kolejne miejsca zajmowały obszary polityki dotyczące energii i transportu; mając na uwadze, że w 2024 r. kolejne miejsca zajmowały obszary polityki

dotyczące wymiaru sprawiedliwości i ochrony konsumentów oraz mobilności i transportu; mając na uwadze, że w 2025 r. kolejne miejsca zajmowały obszary polityki dotyczące wymiaru sprawiedliwości i ochrony konsumentów oraz energii;

K. mając na uwadze, że istnieją przypadki ciągłego naruszania prawa UE i systematycznego niewykonywania wyroków TSUE przez niektóre państwa członkowskie;

Kontrola i egzekwowanie prawa UE

1. przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Komisji za 2023 r. w sprawie kontroli stosowania prawa UE;

2. ubolewa, że Komisja nie opublikowała rocznego sprawozdania w sprawie kontroli stosowania prawa UE za 2024 r., zrywając tym samym z praktyką stosowaną od ponad 40 lat, bo od 1983 r.; podkreśla, że regularna, coroczna kontrola stosowania prawa UE jest zasadniczym instrumentem, dzięki któremu Komisja wypełnia swoją rolę strażniczki traktatów, zgodnie z art. 17 ust. 1 TUE, ponieważ pomaga w zapewnianiu i kontrolowaniu prawidłowego stosowania i egzekwowania prawa UE we wszystkich państwach członkowskich oraz w śledzeniu postępów poczynionych w tym zakresie w sposób przejrzysty i dostępny dla wszystkich; uważa, że roczne sprawozdanie w sprawie kontroli stosowania prawa UE jest jednym z kluczowych narzędzi umożliwiających kontrolę prawidłowej transpozycji i wdrażania prawa UE oraz zapewniających równowagę instytucjonalną przewidzianą w Traktatach; podkreśla, że Parlament należy na bieżąco informować, gdyż opiera się na tej sprawozdawczości jako współprawodawca oraz w ramach sprawowania kontroli politycznej nad Komisją na podstawie art. 14 ust. 1 TUE, aby zapewnić, że Komisja odpowiednio wykonuje swoje prerogatywy; podkreśla, jak ważne jest zapewnienie corocznej kontroli stosowania prawa UE w poszczególnych państwach, aby zapobiegać naruszeniom praw podstawowych i zasad praworządności wynikającym z braku zgodności z prawem; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na wolność wypowiedzi, pluralizm mediów, równość i niedyskryminację, których naruszenie może mieć bezpośredni wpływ na zaufanie obywateli do UE; uważa, że przejrzysta i dostępna sprawozdawczość przyczynia się do informowania obywateli o wdrażaniu prawa UE i ogranicza możliwość rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o funkcjonowaniu UE; z niepokojem zauważa, że krajowe sądy konstytucyjne i sądy najwyższe w niektórych państwach członkowskich podważają ugruntowaną doktrynę pierwszeństwa prawa UE; podkreśla, że takie działania powinny zawsze prowadzić do podjęcia przez Komisję szybkich działań w zakresie egzekwowania przepisów, w tym wszczęcia postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

3. zwraca uwagę na przejście Komisji na nowy cykl sprawozdawczy w zakresie kontroli stosowania prawa UE, obejmujący roczne sprawozdania w sprawie postępów w zakresie upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów przedstawiane przez poszczególnych komisarzy oraz roczne ogólne sprawozdanie w sprawie upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów; z zadowoleniem przyjmuje roczne sprawozdanie ogólne za 2025 r. oraz roczne sprawozdania komisarzy w sprawie postępów za 2025 r., obejmujące okres od 1 stycznia do 31 lipca 2025 r., jako cenne źródło rzeczowych informacji o stanie wdrażania prawa UE we wszystkich sektorach i państwach członkowskich; odnotowuje, że sprawozdania są jasno przedstawione; ubolewa jednak, że w analizie nadal nadmiernie skoncentrowano się na osiągnięciach, a niewystarczającą uwagę poświęcono utrzymującym się wyzwaniom i systemowym lukom w egzekwowaniu prawa; zauważa, że niewystarczające dane porównawcze i wskaźniki zorientowane na wyniki ograniczają ocenę rzeczywistych postępów w czasie; podkreśla, że roczne ogólne sprawozdanie musi wykraczać poza opis i zawierać merytoryczną, krytyczną ocenę systemowych wyzwań i niedociągnięć w stosowaniu i egzekwowaniu przepisów UE, w tym jasne i przejrzyste określenie niedociągnięć i kroków przewidzianych w celu ich wyeliminowania; wzywa Komisję, aby w przyszłych sprawozdaniach ogólnych zapewniła spójne podejście oraz aby rozdziały dotyczące upraszczania równoważyła analiza wdrażania i egzekwowania przepisów; wzywa Komisję do wyjścia poza formalistyczną, proceduralną kontrolę skupioną wyłącznie na transpozycji dyrektyw; podkreśla, że kontrola powinna obejmować rzeczywistą skuteczność prawa UE w osiąganiu jego celów; zwraca się do Komisji o opublikowanie metodyki stosowanej przy sporządzaniu sprawozdań ogólnych, aby zapewnić przejrzystość i skuteczną kontrolę parlamentarną; podkreśla znaczenie dobrej współpracy między instytucjami, w szczególności przez stały zorganizowany dialog między Komisją a Parlamentem, w celu zapewnienia pełnej przejrzystości i dostępności oraz zwiększenia wiarygodności i przydatności sprawozdań dla decydentów politycznych i obywateli;

4. apeluje o zwiększenie przejrzystości współpracy między Komisją, Parlamentem i Radą w zakresie wdrażania i egzekwowania prawa UE, w tym poprzez regularny zorganizowany dialog, systematyczną wymianę danych i terminowe przekazywanie Parlamentowi odpowiednich dokumentów zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa;

5. ubolewa nad brakiem informacji dotyczących kluczowych priorytetów politycznych UE w rocznym sprawozdaniu Komisji w sprawie kontroli stosowania prawa UE z 2023 r., a także w jej sprawozdaniu ogólnym na temat upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów;

6. podkreśla potrzebę wzmocnienia mechanizmów ex ante zapewniających pełną zgodność wniosków ustawodawczych z

podziałem kompetencji określonym w traktatach, aby uniknąć sytuacji, w których akty przyjęte w ramach pełnej zwykłej procedury ustawodawczej i zatwierdzone przez państwa członkowskie mogą zostać następnie unieważnione, nawet częściowo, ze względu na podstawę prawną lub kompetencje; podkreśla, że wzmocniona kontrola prawna na wszystkich etapach procesu legislacyjnego ma zasadnicze znaczenie dla ochrony stabilności, przewidywalności i wiarygodności prawodawstwa UE; podkreśla potrzebę, aby Komisja prowadziła systematyczną kontrolę zgodności z prawem, by zapobiegać ingerencji prawa Unii w obszary wyłączone z kompetencji UE, w szczególności we wrażliwych dziedzinach;

7. wzywa Komisję do publikowania corocznego sprawozdania dotyczącego przejrzystości, poświęconego w szczególności cyklowi w zakresie kontroli, upraszczania i egzekwowania przepisów, zawierającego szczegółowe informacje na temat zmian metodyki, źródeł danych, napotkanych wyzwań oraz konsultacji przeprowadzonych z zainteresowanymi stronami i administracjami krajowymi;

8. odnotowuje odniesienia w ogólnym sprawozdaniu Komisji za rok 2025 i w dostępnych sektorowych sprawozdaniach w sprawie postępów do dialogów poprzedzających wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego (znanych wcześniej pod nazwą EU Pilot), ich obecnego funkcjonowania i ich roli w ułatwianiu wczesnego rozwiązywania problemów przed wszczęciem formalnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; uważa jednak, że odniesienia te powinny być bardziej szczegółowe;

9. podkreśla, że petycje otrzymywane przez Parlament stanowią istotne narzędzie do identyfikowania niedociągnięć we wdrażaniu prawa UE, w tym systemowych lub strukturalnych naruszeń w państwach członkowskich; w związku z tym wzywa Komisję do dopilnowania, aby informacje i ustalenia wynikające z petycji były uwzględniane i włączane w procesy egzekwowania prawa i kontroli; zwraca się do Komisji w szczególności o przedstawienie szczegółowych danych statystycznych dotyczących liczby petycji, w związku z którymi Komisja podjęła działania następcze, w tym petycji, które dały impuls do dalszego dochodzenia w ramach procedur EU Pilot lub do wszczęcia postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

10. wyraża zaniepokojenie regularnym brakiem ocen skutków towarzyszących wnioskom ustawodawczym, w szczególności w przypadku wniosków ustawodawczych, które mogą mieć istotny wpływ na prawa podstawowe; podkreśla, że oceny skutków przyczyniają się do poprawy jakości prawodawstwa UE, a tym samym ułatwiają jego wdrażanie, jak również zwiększają przejrzystość i rozliczalność instytucji UE; zwraca uwagę na znaczenie konsultacji z

odpowiednimi zainteresowanymi stronami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego podczas opracowywania ocen skutków;

11. zaleca Komisji szerokie angażowanie zainteresowanych stron, organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz niezależnych ekspertów w proces kontroli wdrażania prawa UE, z pełnym wykorzystaniem ich wiedzy specjalistycznej oraz znajomości lokalnych uwarunkowań wdrażania;

12. potwierdza, że poszanowanie praworządności jest podstawowym warunkiem wstępnym skutecznego wdrażania i jednolitego stosowania prawa UE we wszystkich państwach członkowskich oraz uznaje zasadniczą rolę egzekwowania prawa w ochronie praw podstawowych; podkreśla, że właściwe i jednolite stosowanie prawa UE w obszarach wolności, bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości ma zasadnicze znaczenie dla ochrony praw podstawowych, wzajemnego zaufania i praworządności w całej UE; z zaniepokojeniem odnotowuje utrzymujące się uchybienia w transpozycji i wdrażaniu kluczowych instrumentów prawnych; wyraża zdecydowane poparcie dla mechanizmu warunkowości w zakresie praworządności oraz wzywa Komisję do jego stosowania w sposób konsekwentny, obiektywny i transparentny; podkreśla pilną potrzebę zwiększenia kontroli nad przestrzeganiem przez państwa członkowskie podstawowych wartości UE, a mianowicie praworządności, demokracji oraz poszanowania praw człowieka, ustanowionych w art. 2 TUE; podkreśla, że mechanizm ustanowiony w art. 7 TUE stanowi zasadnicze narzędzie egzekwowania prawa w przypadku wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia; podkreśla, że poszanowanie praworządności dotyczy nie tylko państw członkowskich, ale również instytucji unijnych, które powinny być rozliczane z przestrzegania Traktatów;

13. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz egzekwowania decyzji ramowej Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych[6], a także aktu o usługach cyfrowych[7] w celu zapewnienia solidnej ochrony prawnej i instytucjonalnej przed nawoływaniem do nienawiści, dyskryminacją i przemocą, zarówno w środowisku fizycznym, jak i cyfrowym;

14. apeluje o zacieśnienie współpracy transgranicznej między organami sądowymi i organami ścigania w celu skutecznego zwalczania

---

6 Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj.

7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

poważnej przestępczości, korupcji i terroryzmu; popiera dalszą cyfryzację narzędzi wymiaru sprawiedliwości, w tym pełne wdrożenie systemu elektronicznych materiałów dowodowych i elektronicznej wymiany informacji z dziedziny e-sprawiedliwości (e-CODEX); podkreśla znaczenie wzmocnienia roli i zdolności operacyjnej Prokuratury Europejskiej (EPPO);

15. podkreśla, że przy egzekwowaniu przestrzegania praw podstawowych wynikających z Karty praw podstawowych, które odpowiadają prawom zagwarantowanym w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Komisja powinna należycie uwzględniać orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

16. popiera strategiczne zalecenia przedstawione w sprawozdaniach Draghiego i Letty oraz podkreśla ich znaczenie dla wzmocnienia zdolności UE do wdrażania prawa, unowocześnienia jednolitego rynku oraz zapewnienia bardziej spójnego i ukierunkowanego na rezultaty zarządzania prawem UE we wszystkich obszarach polityki;

Postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego

17. wyraża głębokie zaniepokojenie niechęcią Komisji do wszczynania postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przed TSUE, nawet w sprawach dotyczących wyraźnych i stałych naruszeń prawa UE; wzywa Komisję, jako strażniczkę traktatów, aby w pełni wykorzystywała wszystkie dostępne narzędzia egzekwowania prawa i nie unikała sporów sądowych stanowiących zasadnicze narzędzie egzekwowania prawa w celu zapewnienia zgodności z prawem UE i utrzymania autorytetu tego prawa; ubolewa, że wszczynanie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego pozostaje selektywne z uwagi na podejście Komisji, aby priorytetowo traktować naruszenia, które uważa ona za mające największy wpływ na interesy publiczne i gospodarcze[8], oraz wyraża zaniepokojenie, że ewentualnym naruszeniom prawa UE nie towarzyszą systematycznie działania w zakresie egzekwowania prawa; podkreśla znaczenie skutecznych działań w zakresie kontroli i zapobiegania dla zapewnienia, aby obywatele nie ponosili kosztów niepełnego transponowania lub nieprawidłowego stosowania prawa UE przez państwa członkowskie;

18. krytykuje brak przejrzystości w zakresie kryteriów stosowanych przez Komisję przy ustalaniu priorytetów dla wybranych działań w zakresie egzekwowania prawa w stosunku do innych takich działań; wzywa Komisję do przyjęcia oraz opublikowania przejrzystych i obiektywnych kryteriów mających zastosowanie do postępowań w

---

8 Komunikat Komisji z 11 lutego 2025 r. pt. „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania” (COM(2025)0047).

sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w szczególności w odniesieniu do wyboru i priorytetowego traktowania tych, które wiążą się z poważnymi lub systemowymi naruszeniami praw podstawowych, zasad praworządności lub przepisów dotyczących rynku wewnętrznego; podkreśla potrzebę większej przejrzystości na każdym etapie postępowania, w tym publicznego dostępu do informacji o statusie, charakterze i zakresie otwartych postępowań, wynikach postępowań oraz o wkładzie publicznym – zarówno tym otrzymanym, jak i faktycznie uwzględnionym – zwłaszcza na etapie wszczynania postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; wzywa Komisję do bieżącego i proaktywnego informowania o przypadkach, gdy podjęła działania w związku z podejrzeniem poważnego naruszenia, jak i o przypadkach, w których podjęła decyzję o braku interwencji;

19. ubolewa z powodu częstego braku wszczynania postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z niewykonaniem orzeczeń TSUE; wzywa Komisję do konsekwentnego wszczynania takich postępowań w przypadkach niewykonania orzeczenia TSUE, w tym do wnioskowania o nałożenie ryczałtów lub okresowych kar pieniężnych, zwłaszcza w razie systemowych naruszeń prawa UE lub powtarzających się przypadków niewykonania orzeczeń Trybunału przez dane państwo członkowskie;

20. podkreśla, że skargi dotyczące zarzucanych naruszeń prawa UE przez państwa członkowskie, składane przez obywateli, przedstawicieli zawodów prawniczych lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego są ważnym źródłem informacji dotyczących egzekwowania prawa UE; wzywa Komisję, aby każdorazowo odpowiednio rozpatrywała zgłaszane skargi, w tym, w stosownych przypadkach, niezwłocznie wszczynała postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego lub jasno informowała skarżącego o powodach odmowy wszczęcia takiego postępowania; podkreśla ponadto znaczenie innych kanałów umożliwiających obywatelom zgłaszanie przypadków niewłaściwego administrowania przez instytucje UE lub nadużyć finansowych oraz potrzebę zwiększenia środków finansowych i kadrowych Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, a także usprawnienia mechanizmu składania petycji do Parlamentu Europejskiego;

21. zauważa, że Parlament otrzymał kilka petycji, w których wyrażono poważne obawy dotyczące niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych, w szczególności w internecie, a w szerszym ujęciu w petycjach tych zwrócono uwagę na powtarzające się lub systemowe niedociągnięcia we wdrażaniu prawa UE dotyczącego ochrony dzieci; podkreśla, że w latach 2023 i 2025 Komisja podjęła dalsze działania w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 18 państwom członkowskim w związku z

ich nieprawidłową transpozycją dyrektywy 2011/93/EU w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci[1], z których do postępowań tylko dwa zostały zamknięte; wzywa Komisję, aby nadała priorytet egzekwowaniu przepisów w tej dziedzinie oraz zapewniła szybkie i skuteczne działania następcze w związku z petycjami zawierającymi zarzuty nieprzestrzegania przepisów, biorąc pod uwagę szczególną podatność dzieci na zagrożenia; w tym kontekście zachęca Komisję, by wykorzystała wszystkie dostępne środki proceduralne i prawne w celu zapewnienia pełnego i skutecznego wdrożenia prawa UE mającego na celu zapobieganie niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczanie;

22. z niepokojem odnotowuje, że w niektórych państwach członkowskich stosowanie postępowania prejudycjalnego jest zagrożone, co dotyczy też uprawnień sędziów do występowania z wnioskami o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym; podkreśla, że takie przeszkody utrudniają prawidłowe wdrażanie prawa UE w tych państwach członkowskich; wzywa Komisję do pełnego wykorzystania odpowiednich instrumentów w celu zapewnienia pełnego przestrzegania postępowania prejudycjalnego;

23. wzywa Komisję do skutecznego wykorzystania etapu poprzedzającego wniesienie skargi, mając na uwadze cel, jakim jest zapewnienie jak najszybszego wypełnienia przez państwa członkowskie zobowiązań wynikających z prawa UE; wzywa Komisję do wprowadzenia ograniczenia czasowego dla dialogu poprzedzającego wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, znanego wcześniej jako procedura EU Pilot, aby zapewnić szybkie rozwiązywanie spraw i egzekwowanie prawa; zaleca, aby udostępniać bardziej szczegółowe i czytelne informacje na temat tych nieformalnych dialogów, w tym oczekiwanych terminów i przewidywanych rezultatów, co zapewni rozliczalność i sprawne rozstrzyganie spraw;

Wdrażanie prawa UE

24. zachęca Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia zorganizowanej współpracy oraz mechanizmów wczesnego ostrzegania, które pozwalają wykrywać problemy z transpozycją lub wdrażaniem przepisów, zanim konieczne stanie się wszczęcie formalnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; apeluje do państw członkowskich o ścisłe dotrzymywanie terminów transpozycji, przestrzeganie wytycznych

---

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj).

wydanych przez Komisję oraz aktywne i pełne zaangażowanie się w dialogi dotyczące wdrażania, a także o terminowe powiadamianie Komisji o potencjalnych przeszkodach i problemach związanych z transpozycją i wdrażaniem, aby uniknąć opóźnień, błędów i ewentualnych kar; apeluje o dalsze wspieranie rozwoju administracyjnych i technicznych zdolności państw członkowskich w tym zakresie; ubolewa, że niektóre państwa członkowskie albo zgłaszają problemy związane z transpozycją lub wdrażaniem za późno, albo nie zgłaszają ich w ogóle, co prowadzi do opóźnień, które negatywnie wpływają na obywateli i przedsiębiorstwa UE; przypomina, że państwa członkowskie uczestniczą w procedurze ustawodawczej za pośrednictwem Rady jako współprawodawcy; podkreśla, że nieegzekwowanie prawa UE sprawia, że obywatele gorzej postrzegają UE i jej zdolność do osiągania wyników;

25. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie dialogów na temat wdrażania jako nowego instrumentu wspierającego państwa członkowskie w przestrzeganiu prawa UE; podkreśla znaczenie ustanowienia jasnego, przejrzystego i inkluzywnego procesu identyfikacji, wyboru i angażowania zainteresowanych stron w tych dialogach we wszystkich państwach członkowskich UE; z niepokojem odnotowuje, że udział władz regionalnych i lokalnych w dialogach na temat wdrażania jest wciąż ograniczony; podkreśla, że rzeczywisty udział zainteresowanych stron ma zasadnicze znaczenie dla poprawy jakości, legitymacji i skuteczności działań wdrożeniowych;

26. zauważa, że według tabeli wyników jednolitego rynku średnie opóźnienie transpozycji dyrektyw w sprawie jednolitego rynku w UE wynosi obecnie 11,9 miesiąca, co oznacza, że wdrożenie dyrektyw unijnych do prawa krajowego zajmuje państwom członkowskim średnio o niemal rok dłużej niż wynosi przewidziany termin;

27. wyraża zaniepokojenie faktem, że liczne unijne akty ustawodawcze zawierają odniesienia do norm technicznych oraz do aktów delegowanych lub wykonawczych, które w chwili przyjmowania aktu podstawowego są jeszcze w trakcie opracowywania, co utrudnia państwom członkowskim dokonanie pełnej transpozycji w przewidzianych terminach;

28. z zaniepokojeniem odnotowuje ograniczenia nowej platformy ds. wdrażania „Europa”, uruchomionej w kwietniu 2025 r., której celem jest scentralizowanie informacji o działaniach Komisji w zakresie egzekwowania prawa, postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, transpozycji dyrektyw i dialogu poprzedzającym wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, znanego wcześniej jako procedura EU Pilot; zwraca uwagę, że pomimo swojego potencjału platforma składa się głównie z tabel danych i powinna zostać ulepszona, aby w przejrzysty sposób dostarczać istotne informacje o toczących się lub zakończonych procedurach

oraz udostępniać wyczerpujące analizy jakościowe przedstawionych danych; zauważa, że informacje prezentowane na platformie są przede wszystkim uporządkowane według państw członkowskich, co daje ogólny obraz działań wdrożeniowych na poziomie krajowym; wyraża ubolewanie z powodu braku struktury opartej na aktach prawnych, która pozwalałaby na jaśniejsze określenie etapu wdrożenia, związanych z tym wyzwań oraz problemów napotykanych przez państwa członkowskie przy implementacji aktów ustawodawczych; uważa, że opracowanie takiego podejścia analitycznego znacząco poprawiłoby przejrzystość i ułatwiło ocenę wdrażania w całej UE w większym stopniu opartą na dowodach; wzywa Komisję do usprawnienia platformy i jej zawartości, tak aby można ją było wykorzystywać do przeprowadzania szeregu działań w sposób przejrzysty i łatwo dostępny, w tym do porównań i wyciągania wniosków w niektórych przypadkach, oraz aby stała się ona użytecznym narzędziem dla prawodawców, prawników praktyków i obywateli pragnących dowiedzieć się, w jaki sposób prawo UE jest przestrzegane w praktyce;

29. podkreśla, że przejrzysta i terminowa publikacja danych dotyczących transpozycji i spraw dotyczących uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest kluczowa dla rozliczalności i zaufania publicznego; wzywa Komisję do udostępniania tych danych w formacie otwartym i przyjaznym dla użytkownika oraz do ułatwiania porównań między państwami członkowskimi i obszarami polityki; wzywa Komisję do zapewnienia pełnej przejrzystości wszystkich narzędzi i baz danych wykorzystywanych do kontroli wdrażania prawa UE, w tym przez publiczne udostępnienie uwag metodycznych, kryteriów gromadzenia danych oraz objaśnień dotyczących wskaźników; podkreśla, że przejrzystość ma zasadnicze znaczenie dla skutecznej kontroli sprawowanej przez obywateli, badaczy i instytucje UE;

30. podkreśla konieczność zwiększenia przejrzystości wobec obywateli i przedsiębiorców w zakresie przysługujących im praw wynikających z prawa UE oraz dostępnych mechanizmów w przypadku ich naruszenia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do poprawy widoczności i dostępności procedur składania skarg, w tym poprzez zmodernizowane narzędzia cyfrowe i wielojęzyczne portale informacyjne;

31. wzywa Komisję do wzmocnienia i unowocześnienia systemu kontroli stosowania rozporządzeń, uwzględniając rosnące znaczenie tych aktów jako głównego instrumentu legislacyjnego UE; zwraca uwagę na wyzwania związane ze stosowaniem rozporządzeń, o czym świadczą luki w danych dostarczanych przez Komisję, zwłaszcza pod względem kompletności, dostępności i spójności; zwraca się do Komisji o przedstawienie sprawozdania o tym, w jaki sposób jej działania i praktyki w zakresie kontroli są dostosowane do stosowania rozporządzeń oraz do zaleceń sformułowanych w tym

względzie w sprawozdaniu podsumowującym metody pracy Komisji w zakresie kontroli stosowania prawa UE;

32. zaleca bardziej zdyscyplinowane i ograniczone stosowanie aktów prawa poziomu 2, tj. aktów delegowanych i wykonawczych, poprzez określanie za ich pomocą jedynie elementów innych niż istotne lub ograniczanie ich zakresu wyłącznie do kwestii technicznych niezbędnych do stosowania prawa poziomu 1; podkreśla, że akty poziomu 2 muszą podlegać przejrzystym procedurom, zawierać jasne harmonogramy, zapewniać odpowiedni czas na rzeczywistą i skuteczną kontrolę przez współprawodawców oraz być publikowane z odpowiednim wyprzedzeniem, aby umożliwić zainteresowanym stronom przygotowanie się do ich stosowania, oraz że takie środki – w miarę możliwości – powinny być udostępniane przed lub równocześnie z wejściem w życie prawa poziomu 1, by zagwarantować pewność prawa i skuteczność egzekwowania;

33. podkreśla fundamentalną rolę organów sądowych państw członkowskich i UE w budowaniu stabilnego orzecznictwa, a tym samym w utrzymaniu pewności prawa w całym społeczeństwie UE i na unijnym rynku; podkreśla w związku z tym znaczenie zachowania niezależności sądów, ale także zapewnienia organom sądowym solidnych zasobów finansowych i kadrowych;

34. podkreśla, że w niektórych państwach członkowskich charakteryzujących się regionalnym lub federalnym ustrojem konstytucyjnym transpozycja prawa UE może wymagać wielu procesów legislacyjnych obejmujących wiele szczebli administracji publicznej;

35. podkreśla znaczenie silniejszej współpracy transgranicznej między organami sądowymi i organami ścigania w celu skutecznego zwalczania poważnej przestępczości, korupcji i terroryzmu, zwłaszcza poprzez wzmocnienie roli i zdolności operacyjnej EPPO;

36. popiera dalszą cyfryzację narzędzi wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza w postępowaniach transgranicznych, takich jak system elektronicznych materiałów dowodowych i e-CODEX, z myślą o przyspieszeniu orzekania w wiarygodny sposób;

Upraszczanie przepisów

37. zaznacza, że upraszczania prawa UE nie należy mylić z deregulacją; podkreśla, że wysiłki Komisji na rzecz uproszczenia przepisów, które łączą ze sobą losy różnych aktów prawnych, nie powinny być w żaden sposób automatyczne i muszą w razie potrzeby podlegać gruntownym ocenom skutków i konstruktywnym konsultacjom z zainteresowanymi stronami; podkreśla, że usprawnienie tekstów i procedur prawnych może zwiększyć jasność, pewność prawa i efektywność administracyjną; podkreśla ponownie, że wysokiej jakości, jasne i spójne prawodawstwo UE stanowi warunek konieczny

dla skutecznej, prawidłowej i jednolitej transpozycji przez państwa członkowskie oraz umożliwia jednocześnie zachowanie podstawowych celów polityki i ochrony; zwraca uwagę na fakt, że celem takiego procesu upraszczania powinno być zmniejszenie złożoności technicznej, wyeliminowanie nakładania się regulacji, harmonizacja definicji i procedur określonych w aktach regulujących pokrewne dziedziny oraz zapewnienie technicznej wykonalności wdrożenia w krajowych porządkach prawnych; wskazuje, jak ważna jest spójność między instrumentami prawnymi, aby uniknąć powielania i sprzeczności, które zwiększają złożoność i utrudniają skuteczne wdrażanie przepisów; podkreśla, że zmniejszenie obciążeń administracyjnych musi iść w parze z zapewnianiem dostępności, co można skutecznie osiągnąć za pomocą dobrze zaprojektowanych narzędzi cyfrowych, które są proste i dostępne dla wszystkich użytkowników;

38. odnotowuje, że w 2023 r. 59 spośród 130 zwykłych procedur ustawodawczych zostało opublikowanych bez oceny skutków, a w 2024 r. bez takiej oceny zostało opublikowanych 26 z 31 zwykłych procedur ustawodawczych; zauważa ponadto z zaniepokojeniem, że w okresie od 1 grudnia 2024 r. do 26 września 2025 r. Komisja opublikowała 80 wniosków w ramach zwykłej procedury ustawodawczej, z czego tylko 18 zostało popartych łącznie 12 ocenami skutków; apeluje o przeprowadzanie ocen skutków wszystkich aktów; ubolewa, że w przeszłości nie miało to miejsca w przypadku kilku politycznie wrażliwych wniosków;

39. przyjmuje do wiadomości cele redukcji obciążeń wyznaczone przez Komisję w programie prac na 2025 r.; z zadowoleniem przyjmuje plany Komisji dotyczące przeprowadzenia testów warunków skrajnych i weryfikacji praktycznej unijnych aktów prawnych w celu zapewnienia, aby rzeczywiście realizowały one cele polityki; przypomina w tym kontekście o znaczeniu systematycznej oceny przepisów na potrzeby polityki opartej na dowodach, zgodnie z opracowanym przez Komisję Zestawem instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa; apeluje, by wyznaczony komisarz dysponował odpowiednimi uprawnieniami, zasobami i narzędziami analitycznymi, tak aby przewodzić temu procesowi i zapewnić, że wszystkie akty ustawodawcze są proporcjonalne, wykonalne i dostosowane do celu;

40. podkreśla przypadki aktów ustawodawczych, które nigdy nie zostały zastosowane; wzywa Komisję do regularnego monitorowania takich przypadków, oceny przyczyn braku stosowania tych aktów, podjęcia decyzji, czy wymagają one uproszczenia, oraz przedstawienia wniosków dotyczących ich zmiany;

41. przypomina, że stanowienie prawa UE opiera się na zachowaniu równowagi instytucjonalnej między współprawodawcami oraz wspólnym zobowiązaniu do przejrzystej współpracy przez cały cykl

legislacyjny; zwraca uwagę, że powinno to znaleźć odzwierciedlenie przy ustalaniu lub przeglądzie priorytetów wieloletnich oraz we wspólnej rocznej deklaracji dotyczącej corocznych priorytetów międzyinstytucjonalnych; zdecydowanie krytykuje ostatnią praktykę Komisji polegającą na wycofywaniu wniosków ustawodawczych, zwłaszcza wniosków będących już przedmiotem negocjacji trójstronnych, bez odpowiedniego uzasadnienia, gdyż takie działania podważają wiarygodność współpracy międzyinstytucjonalnej i demokratycznej rozliczalności; przypomina, że każda decyzja Komisji o wycofaniu oczekujących aktów ustawodawczych, ogłaszana w rocznych programach prac, powinna być należycie uzasadniona, co umożliwia właściwą konsultację z unijnymi współprawodawcami; zauważa, że brak należytych konsultacji zagraża równowadze w wykonywaniu prerogatyw instytucji UE, prowadzi do niepewności prawa dla przedsiębiorców i podważa zaufanie obywateli do procesu stanowienia prawa UE; w związku z tym wzywa Komisję do pełnego włączenia Parlamentu Europejskiego i Rady już na wczesnym etapie i przez cały czas trwania procedury wycofania oraz do przeprowadzania dokładnych, opartych na dowodach ocen skutków przed ewentualnym uchyleniem, z kompleksowym uwzględnieniem korzyści i kosztów, w tym kosztów nieprzestrzegania przepisów i niepodejmowania działań;

42. zaleca, aby Komisja przedstawiła przepisy regulujące minimalne standardy postępowania administracyjnego we wszystkich państwach członkowskich, zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z 22 listopada 2023 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w zakresie cyfryzacji i prawa administracyjnego; podkreśla, że tego rodzaju przepisy powinny promować sprawiedliwość, przejrzystość i cyfryzację w administracji publicznej UE, obejmując również zabezpieczenia dotyczące odpowiedzialnego stosowania AI w procesie decyzyjnym;

43. apeluje o znaczące uproszczenie obowiązków administracyjnych wobec beneficjentów funduszy unijnych, aby zapewnić właściwe i skuteczne wykorzystanie tych środków, zwłaszcza przez szersze stosowanie modeli sprawozdawczości opartych na rezultatach, ograniczenie powielania procedur kontrolnych oraz jasne rozróżnienie prawne między niezamierzonymi błędami a umyślnymi nadużyciami finansowymi; wyraża ubolewanie, że do końca 2023 r. tylko około jedna trzecia całkowitej kwoty środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) została wypłacona państwom członkowskim, a siedem państw członkowskich nie otrzymało żadnych środków na zadowalającą realizację kamieni milowych i celów RRF do końca 2023 r. z powodu nieosiągnięcia

przez rządy uzgodnionych kamieni milowych[9]; podkreśla, że nadmierne obciążenia administracyjne, jak również problemy z wydolnością administracji i złożone przepisy krajowe, utrudniają dostęp do funduszy UE i podważają wiarygodność polityk wsparcia Unii;

44. wzywa Komisję do oceny możliwości połączenia istniejącego i przyszłego prawodawstwa cyfrowego, w tym ram w zakresie cyberbezpieczeństwa, w jeden spójny Kodeks Cyfrowy; zaleca, by taki instrument zawierał ujednolicone definicje, jednolite obowiązki sprawozdawcze oraz jasne wytyczne dla podmiotów publicznych i prywatnych, aby poprawić spójność prawną i zgodność w ramach jednolitego rynku cyfrowego;

Elementy sektorowe

45. zauważa, że w dziedzinie handlu w przypadku aktów ustawodawczych o odroczonym terminie stosowania kluczowe znaczenie ma określenie wyraźnych dat rozpoczęcia stosowania; przypomina, że wytyczne Komisji niezbędne do skutecznego i jednolitego wdrażania takich aktów powinny zapewniać jasność i pewność prawa, bez podważania przy tym istoty i celu aktu podstawowego; w tym kontekście wyraża głębokie ubolewanie z powodu negatywnego wpływu, jaki na podmioty unijne i międzynarodowych partnerów UE wywierają powtarzające się opóźnienia i brak jasności co do dat rozpoczęcia stosowania oraz okresów przejściowych w prawodawstwie unijnym i umowach międzynarodowych, których stroną jest UE, w tym przez osłabienie wiarygodności Unii na arenie międzynarodowej;

46. z zadowoleniem przyjmuje w dziedzinie zatrudnienia wyrok TSUE[10], który w dużej mierze potwierdził ważność dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych[11]; wzywa te państwa członkowskie, które nie dokonały jeszcze transpozycji tej dyrektywy do krajowych systemów prawnych w przewidzianym terminie, do niezwłocznego podjęcia takich działań; apeluje do Komisji o utrzymanie czujności i podjęcie wszelkich odpowiednich środków w celu zapewnienia pełnej i terminowej transpozycji oraz skutecznego wdrożenia tej dyrektywy; popiera zaangażowanie Komisji w

---

9 Europejski Trybunał Obrachunkowy, Sprawozdanie specjalne 13/2024 pt.: „Absorpcja środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – postępy są powolne, a ukończenie działań i tym samym osiągnięcie celów RRF jest wciąż niepewne”, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2024.

10 Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 11 listopada 2025 r., Dania/Parlament i Rada, C-19/23, ECLI:EU:C:2025:865;

11 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).

prowadzenie dialogów poprzedzających postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, co ułatwia wprowadzanie zmian legislacyjnych na poziomie krajowym służących wzmocnieniu i ujednoliceniu minimalnych poziomów ochrony pracowników, tym samym chroniąc ich prawa i zapewniając równe warunki działania w całej Unii; ubolewa, że szereg państw członkowskich dokonało jedynie częściowej transpozycji niektórych dyrektyw do prawa krajowego;

47. z zadowoleniem przyjmuje w dziedzinie ochrony środowiska przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska; wzywa Komisję do publikowania corocznych tablic wskaźników dotyczących wdrażania dla każdego państwa członkowskiego i obszaru polityki, z nadającymi się do odczytu maszynowego, porównywalnymi wskaźnikami i metadanymi dotyczącymi statusu spraw, uwzględniającymi zbiory danych Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiej Agencji Chemikaliów oraz umożliwiającymi analizę trendów oraz analizę porównawczą; wskazuje, że według przeglądu wdrażania polityki ochrony środowiska w 2025 r. koszt niewdrożenia prawa ochrony środowiska UE wynosi 180 mld EUR rocznie, podczas gdy zamknięcie luki wdrożeniowej wymagałoby 122 mld EUR rocznie, co pokazuje, że skuteczna realizacja przepisów jest inwestycją, a nie kosztem; podkreśla, że na dzień 2 kwietnia 2025 r. toczyło się 309 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w dziedzinie prawa środowiskowego, z czego 45 % dotyczyło zanieczyszczeń i gospodarki wodnej, 24 % gospodarowania odpadami, 24 % ochrony przyrody i bioróżnorodności, a 7 % – zagadnień zarządczych; wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia zdolności administracyjnych w zakresie wydawania zezwoleń, inspekcji i monitoringu, do wdrożenia cyfrowych narzędzi do wydawania zezwoleń i egzekwowania przepisów oraz do zapewnienia otwartych danych środowiskowych na potrzeby polityki opartej na dowodach i społecznej kontroli; z niepokojem odnotowuje, że proliferacja i nakładanie się aktów wykonawczych i delegowanych mogą osłabiać jasność prawa i terminowość przestrzegania przepisów przez administracje i podmioty odpowiedzialne; podkreśla, że uproszczenie powinno prowadzić do większej jasności i pewności prawa, bez obniżania standardów ochrony środowiska; zachęca Komisję do uzupełniania inicjatyw na rzecz uproszczenia o oceny skutków dla zgodności z prawem oraz wytyczne dla praktyków; apeluje o dostosowanie finansowania UE do priorytetów wdrożeniowych poprzez wydzielenie wsparcia na zamykanie zidentyfikowanych w przeglądzie wdrażania polityki ochrony środowiska luk w zakresie zgodności z prawem środowiskowym oraz stopniowe wygaszanie dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska; wzywa Komisję do rozważenia proporcjonalnych, ukierunkowanych uwarunkowań tam, gdzie uporczywe naruszenia podważają realizację celów UE;

48. z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie przez Komisję dialogów poprzedzających wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego z państwami członkowskimi, zwłaszcza z tymi, które nie przedłożyły w terminie zaktualizowanych projektów krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030, ale ubolewa nad brakiem szczegółowych harmonogramów zapewnienia zgodności oraz działań następczych dla poszczególnych państw członkowskich; podkreśla, jak ważne jest usprawnienie wdrażania unijnego prawodawstwa w zakresie klimatu i środowiska, w tym pakietu „Gotowi na 55” oraz Europejskiego Zielonego Ładu; apeluje o zintegrowaną kontrolę, wprowadzenie lepszych mechanizmów egzekwowania przepisów oraz ściślejsze skoordynowanie celów klimatycznych UE i strategii krajowych w celu zapewnienia terminowej i spójnej realizacji zobowiązań Unii w zakresie ochrony środowiska;

49. zauważa, że terminowe i skuteczne wdrożenie niedawno przyjętych przepisów, w tym przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej[12], dyrektywy w sprawie energii odnawialnej[13], pakietu dotyczącego kształtu rynku energii elektrycznej oraz dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków[14], ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów UE w zakresie klimatu i energii na 2030 r., a także dla zapewnienia utworzenia w pełni zintegrowanej i połączonej unii energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/869 w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej[15], w tym jego przyszłą zmianą, oraz rozporządzeniem (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią

---

12 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniająca rozporządzenie (UE) 2023/955 (Dz.U. L 231 z 20.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

13 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (Dz.U. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

14 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1275 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

15 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj).

energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu[16]; podkreśla, że utrzymujące się bariery, takie jak długotrwałe i złożone procedury administracyjne, niewystarczająca cyfryzacja, brak zdolności administracyjnych organów wydających zezwolenia i organów regulacyjnych oraz niespójna lub opóźniona transpozycja przez państwa członkowskie nadal utrudniają jednolite stosowanie unijnego prawa energetycznego, opóźniają modernizację infrastruktury energetycznej i połączeń międzysieciowych oraz utrudniają skuteczne funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii;

50. ubolewa, że znaczna część postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego dotyczy egzekwowania prawa w dziedzinie energii, głównie ze względu na niepełną lub nieprawidłową transpozycję przepisów UE; podkreśla, że niedociągnięcia we wdrażaniu przepisów dotyczących infrastruktury energetycznej i połączeń międzysystemowych przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2022/869 i rozporządzeniu (UE) 2018/1999 dodatkowo opóźniają integrację krajowych systemów energetycznych i utrudniają realizację celów UE w zakresie energii i klimatu; wzywa Komisję do zapewnienia bardziej spójnego podejścia do postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, kontroli na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999 oraz wsparcia technicznego udzielanego w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, tak by zaradzić przypadkom niezgodności wynikającym z niedostatecznych zdolności administracyjnych lub niejasności prawa; zachęca Komisję do priorytetowego traktowania działań w zakresie egzekwowania prawa i działań doradczych ułatwiających terminowe ukończenie projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz innych kluczowych inwestycji w infrastrukturę transgraniczną niezbędnych do ukończenia wewnętrznego rynku energii i unii energetycznej;

51. wzywa państwa członkowskie do pełnej i prawidłowej transpozycji oraz wdrażania decyzji ramowej Rady 2008/913/WSiSW i aktu o usługach cyfrowych, a Komisję – do dalszego prowadzenia postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w przypadkach systemowego nieprzestrzegania przepisów; w szczególności z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w Komisji nowego działu zajmującego się wdrażaniem i egzekwowaniem aktu o usługach cyfrowych, co powinno umożliwić

---

16 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

podejmowanie konkretnych działań wobec bardzo dużych platform niestosujących się do przepisów, jak również zapewnić odpowiednie działania następcze w zakresie współpracy między Komisją a krajowymi koordynatorami ds. usług cyfrowych;

52. podkreśla, że w dziedzinie rolnictwa wspólna polityka rolna (WPR) stanowi największy udział w budżecie UE, sięgający 31 % całkowitych wydatków w latach 2021–2027; zaznacza, że skuteczne wdrażanie i egzekwowanie przepisów UE oraz systemów kontroli WPR zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym ma kluczowe znaczenie dla ochrony interesów finansowych UE i jej obywateli przed sprzeniewierzeniem środków unijnych, co mogłoby negatywnie wpłynąć na rolników i wizerunek tej polityki; wskazuje, że w niektórych państwach członkowskich dochodziło do masowego wykupu gruntów rolnych i nadużywania dotacji z powodu naruszeń prawa UE, korupcji lub działalności zorganizowanych grup przestępczych; podkreśla, że prawidłowe wdrażanie prawa UE wraz ze skutecznymi mechanizmami kontroli jest niezbędne do zwalczania takich nadużyć; zwraca w tym kontekście uwagę na brak przejrzystości i dostępu publicznego do danych dotyczących dystrybucji dotacji rolnych; wyraża zaniepokojenie, że współpraca sądowa, mimo licznych instrumentów prawnych dotyczących odzyskiwania majątku, nadal napotyka istotne przeszkody związane z różnicami między krajowymi systemami prawnymi i brakiem ujednoliconych regulacji; podkreśla, że rozporządzenie finansowe UE[17], w szczególności art. 61, musi być przestrzegane i egzekwowane we wszystkich państwach członkowskich oraz stosowane do wszystkich płatności z funduszy unijnych, w tym płatności bezpośrednich w rolnictwie;

53. przypomina, jak ważne jest terminowe i skuteczne wdrożenie instrumentów regulacyjnych w dziedzinie polityki audiowizualnej i medialnej oraz kultury, w szczególności europejskiego aktu o wolności mediów[18] jako środka zapewniającego zrównoważony, pluralistyczny i odporny ekosystem mediów, zdolny do przeciwdziałania dezinformacji; podkreśla konieczność wdrażania instrumentów finansowych w ramach rocznych okresów programowania zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu

---

17 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

18 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1083 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ram dla usług medialnych na rynku wewnętrznym i zmiany dyrektywy 2010/13/UE (europejski akt o wolności mediów), Dz.U. L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

(UE) 2021/818[19], w szczególności w odniesieniu do programu „Kreatywna Europa” (2021–2027), którego główną misją jest wsparcie sektora kultury oraz ochrona niezależności i wolności artystycznej twórców; wzywa Komisję do przeprowadzenia całościowej i wyważonej oceny dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych[20] jako głównego instrumentu regulującego treści audiowizualne i medialne w UE;

54. wzywa Komisję do zapewnienia jednolitego stosowania i skutecznego egzekwowania przepisów dotyczących rynku wewnętrznego we wszystkich sektorach; wyraża poważne zaniepokojenie praktykami przymusowego wykupu nałożonymi na europejskich twórców, w szczególności na podstawie umów opartych na zagranicznych przepisach i jurysdykcjach, które mogą obchodzić normy UE dotyczące odpowiedniego i proporcjonalnego wynagrodzenia; wzywa Komisję do przedstawienia specjalnego wniosku ustawodawczego ustanawiającego zabezpieczenia zapobiegające takiemu obchodzeniu przepisów oraz zapewniające europejskim twórcom możliwość skutecznego korzystania z praw przysługujących im na mocy prawa UE i ich egzekwowania;

55. z niepokojem odnotowuje utrzymujące się uchybienia w transpozycji i wdrażaniu kluczowych aktów prawnych dotyczących azylu, migracji, ochrony danych, współpracy sądowej oraz egzekwowania prawa;

56. zauważa brak sprawozdawczości w zakresie stosowania unijnej strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025, działań na rzecz zwalczania dyskryminacji, w tym za pośrednictwem europejskiego aktu w sprawie dostępności[21], a także strategii UE na rzecz młodzieży; przypomina o swoim zobowiązaniu do osiągnięcia do 2030 r. celów Europejskiego filaru praw socjalnych na rzecz silnej Europy socjalnej, która jest sprawiedliwa, inkluzywna i pełna szans; wzywa Komisję, aby w przyszłych sprawozdaniach poświęciła

---

19 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/818 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające program Kreatywna Europa (2021–2027) i uchylające rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 (Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj).

20 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj).

21 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

odrębne rozdziały wdrażaniu tych istotnych obszarów polityki; zaleca, aby Komisja włączyła szczegółowe informacje dotyczące zwalczania przestępstw z nienawiści, uwzględniania aspektu płci oraz systematycznego wykorzystywania oceny przez młodzież w procesie kształtowania polityki;

°

° °

57. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.